

[Miljøministeren]

Regeringens handlingsplan fra december 1988 havde bl.a. som udgangspunkt, at miljøinteresserne og en bæredygtig samfundsudvikling kun kan sikres ved en sammenhængende national og international indsats. Udviklingen siden da har understreget behovet for denne tankegang.

Det afgørende er, at produktions-, vare- og stofstrømme foregår på en måde, der ikke forringer naturgrundlaget. Det gælder internationalt såvel som i Danmark.

Samspillet mellem de industrialiserede lande og udviklingslandene kommer til at spille en betydningsfuld rolle i løsningen af de globale miljøproblemer. Ulandenes aktive medvirken kan imidlertid ikke sikres, hvis det internationale samarbejde alene bygger på traditionelle folkeretlige samarbejdsformer. Den tredje verden skal sættes i stand til selv at bidrage til en økologisk rigtig udvikling. En af forudsætningerne er imidlertid, at der som led i miljøarbejdet overføres økonomiske ressourcer og rener teknologi i videre omfang end hidtil.

En lang række danske foreninger og organisationer samt dele af fagbevægelsen har i det forløbne år sat Brundtlandtankegangen på dagsordenen. Regeringen påskønner disse initiativer, idet de er et bidrag til – og en forudsætning for – konkrete resultater fremover.

3. Status for opfølgning af handlingsplanen

Handlingsplanen for miljø og udvikling har i det forløbne år været rammen om arbejdet med en lang række aktiviteter.

Handlingsplanen omfatter mere end 150 nationale og internationale initiativer, der kan bidrage til en bæredygtig udvikling. Initiativerne realiseres i et konstruktivt samspil mellem myndigheder, erhvervsliv, organisationer og borgere.

Der er i forbindelse med udarbejdelse af denne redegørelse gjort status for samtlige handlingsplanens initiativer.

Det er imidlertid ikke muligt inden for rammerne af redegørelsen at redegøre for status for alle initiativerne.

I det følgende er 16 væsentlige initiativer og deres status gennemgået.

Med henblik på at igangsætte og koordinere opfølgningen af handlingsplanen for miljø og udvikling nedsatte regeringen i januar 1989 et bredt sammensat regeringsudvalg med miljø-

ministeren som formand og ni øvrige ministre som medlemmer.

Udvalget forestår handlingsplanens opfølgning, herunder videreudvikling af handlingsplanens tværgående emner og initiativer.

Et væsentligt element i planen var beslutningen om, at det videre arbejde bl.a. skulle udmøntes i konkrete handlingsplaner for nærmere bestemte områder. To handlingsplaner er på trapperne:

Energihandlingsplanen, der fremlægges primo april 1990, og transporthandlingsplanen, der fremlægges medio maj 1990.

Regeringen vil endvidere give en status for bæredygtig udvikling i landbruget senest den 1. april 1991. Dette følger af en forespørgselsdebatt den 23. november 1989.

Regeringen vil således fremlægge tre fremrettede planer for væsentlige samfundsområder. Med planerne gives et væsentligt bidrag til samspillet mellem interesserne på disse tre områder.

Regeringen vil løbende overveje behovet for handlingsplaner på andre områder.

Det er et udgangspunkt for handlingsplanen på én gang at arbejde internationalt og nationalt – at gå på to ben så at sige. Derfor fremlagde miljøministeren i december 1989 en international strategiplan: »Nogle mål og midler i det internationale miljø samarbejde. En selektiv dansk strategiplan«.

Princippet om en natur- og miljømæssigt bæredygtig udvikling er således udgangspunktet for arbejdet i internationale organisationer og for samarbejdet med enkeltlande eller grupper af lande.

Princippet om, at »forureneren betaler«, er et grundlæggende princip både i dansk miljøpolitik og efterhånden også i det internationale miljø samarbejde. Et middel er at søge forurening eller forbrug af råstoffer reduceret ved afgifter på belastende produkter, processer eller affald. Afgifter er i realiteten mere fleksible for virksomhederne end den traditionelle regelregulering. Tilsvarende kan tilskud anvendes til fremme af udvikling af miljøvenlige produkter og processer.

Et embedsmandsudvalg har i december 1989 afleveret en rapport om økonomiske styringsmidler og bæredygtig udvikling. Rapporten redegør for, hvilke generelle betingelser og forhold der skal foreligge, for at afgifter og andre